

Katedra filozofie a společenských věd

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autorka práce: Aneta Shánělová

Název práce: Komunikační strategie Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi

Obor studia: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání – Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

Autor posudku: Mgr. et Mgr. Iva Svačinová, Ph.D.

Oponent práce: doc. Mgr. Martin Paleček, Ph.D.

1. Shrnutí a hodnocení obsahové stránky práce:

Práce se zaměřuje na výzkum komunikačních strategií, které mohou využívat členové Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi při prvním kontaktu s veřejností, v rámci služby tzv. neformálního podávání svědectví. Autorka formuluje cíl práce následovně:

Hlavním cílem je identifikovat komunikační strategie, které obecně platí pro většinu okamžiků prvního setkání členů svědků Jehovových s neznámou osobou. (s. 10)

Cíl je specifikován prostřednictvím výzkumné otázky: *Jaké komunikační strategie užívají svědkové Jehovovi v neformálních podávání svědectví?* (s. 10), kterou dále na základě konceptů představených v teoretické části práce upřesňuje pomocí dílčích podotázek (s. 24-25). Text se skládá – kromě úvodu a závěru – z pěti obsáhlých kapitol, a je vzhledem k výzkumné otázce logicky strukturován.

Autorka vychází ze sociologického přístupu ke zkoumání náboženství, ke konceptualizaci procesu náboženské konverze využívá tzv. social-drift model, podle něž je konverze pojata jako proces postupného začleňování jedince do náboženské skupiny na základě posilování sociálních vazeb. Soustředí se na okamžik prvního kontaktu skupiny s jedincem, přičemž se zaměřuje na komunikační strategie, které mohou členové skupiny (vzhledem k deklarovaným cílům prvního kontaktu) využít. V empirické části práce nejprve provádí obsahovou analýzu zvolených vzdělávacích příruček společnosti, které nabízejí obecné návody a doporučení pro průběh služby. Na základě analýzy odhaduje obecné doporučované komunikační strategie. Následně na základě provedení polostrukturovaných rozhovorů analyzuje konkrétní komunikační strategie využívané členy, kteří službu neformálního setkání realizují. Autorka se zaměřuje na popis strategií na úrovni (a) cílů, (b) obecných principů komunikace, (c) odhadu charakteru adresáta, (d) charakteru využitých apelů a (e) způsobů udržení kontaktu i mimo prvotní kontakt.

Práci považuji za zdařilou vzhledem k danému stupni a oboru studia. Práce je napsaná srozumitelně, má logický postup, autorka v práci relevantně zdůvodňuje své metodologické volby, koncepty představené v teoretické části práce jsou vhodně využity a aplikovány v analytické části práce. Autorce

se dle mého názoru daří zodpovědět v úvodu zvolenou výzkumnou otázku adekvátně a komplexním způsobem, jak je také demonstrováno v závěru práce.

2. Hodnocení formální stránky práce:

V průběhu psaní jsme s autorkou často řešily stylistickou stránku jejího textu, jsem proto ráda, že finální verze je psaná poměrně vyspělým způsobem, který se blíží akademickému stylu psaní.

Mám však poznámku – není mi jasné, proč (oproti průběžné domluvě) autorka ve finální verzi zmiňuje jména konkrétních dotazovaných respondentů před citacemi jejich výroků (a nikoliv až za citacemi, jak by to dávalo větší smysl).

3. Hodnocení práce se zdroji:

Autorka pracuje s relevantními českými i anglickými zdroji. Bohužel při finálním čtení práce jsem si všimla, že seznam literatury neodpovídá zcela literatuře použité v textu. Konkrétně:

- V textu nejsou využity/citovány zdroje: Carley (1993) a Devito et al. (2001), které ale jsou uvedeny v seznamu využitých literatury.
- V textu jsou využity/citovány zdroje: Paloutzian (2005), Miceli et al. (2006), Krátký (2006), Lužný (2010), Strážná věž (2011), Oficiální portál svědků Jehovových (2021), které naopak nejsou uvedeny ve finálním seznamu využitých literatury.
- Text Taylor (2006) je v seznamu uveden dvakrát.

4. Otázky k diskuzi při obhajobě:

Dovolím si dvě otázky týkající se metodologie provedeného výzkumu:

- Proč jste se v rámci korpusu provedených rozhovorů rozhodla nerozlišovat mezi aktuálními a bývalými členy skupiny?
- Na základě čeho jste usoudila, že vzorek respondentů je již saturovaný, a není už třeba jej rozšiřovat o další respondenty?

5. Hodnocení práce známkou: A

6. Výsledné hodnocení práce:

Z hlediska vedoucí práce jsem s výsledkem spokojena. Autorka práci průběžně konzultovala, zapracovala většinu připomínek i návrhů, neuspěla odevzdání práce. Myslím, že výsledkem je text, v němž se autorce daří mapovat specifika komunikačních strategií užitých svědky při prvním kontaktu s veřejností. Autorka zvládla sběr dat i jejich obsahovou analýzu, na jejích základě se jí daří komplexně zodpovědět zvolenou výzkumnou otázku. Práci však ve výsledku poněkud škodí určitý formální nedostatek, a to zmatek v seznamu literatury (viz výše).

Datum a místo

16. 8. 2021, Abcoude

Podpis autora